

## **SIVISTYSLAUTAKUNNAN SISÄINEN TARKASTUS 2024**

Olemme suorittaneet sivistyslautakunnan alaisen sisäisen tarkastuksen. Tavoitteena meillä on ollut tarkastaa lautakunnan toimialuetta ja päätöksentekoa sekä toteutuuko hyvän hallinnon periaatteet. Sivistyslautakunnan sisäinen tarkastuksen tukena olemme käyttäneet sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta.

Kävimme vuoden 2024 pöytäkirjat läpi, arvioimme kuluvan vuoden toimintaa ja haastattelimme sivistysjohtajaa, rehtoreita ja koulunjohtajia. Olemme yhdessä tehneet havainnot ja kirjasimme seuraavat asiat ylös.

Sivistysjohtajaa tavattaessa kävimme läpi hänen vastuualueella olevia viranhaltijapäätöksiä, joista me ei olla löydetty huomautettavaa. Päätöksenteon tukena on käytetty kunnan strategiaa ja muita ohjeistuksia. Kuntalaisia on viranhaltijapäätöksissä kohdeltu yhdenvertaisesti ja päätöksenteko on ollut kohtuullisen ripeää.

Kansalaisopiston toimintaan on tullut muutoksia. Tiloista on luovuttu ja tuntien määrää on vähennetty. Tällä on vaikutusta kansalaisopiston toimintaan, mutta koulutuksen laatu ja monipuolisuus ei ole merkittävästi muuttunut.

### **YHTEENVETO REHTORIEN JA KOULUNJOHTAJIEN KUULEMISISTA**

#### **Yleistä**

Koulujen toiminnassa ei ole ollut huomautettavaa. Koulujen viranomaispäätökset on tehty ohjeita ja säädöksiä hyödyntäen. Rehtorit ja koulunjohtajat ovat selvillä sivistyslautakunnan asettamasta budjetista ja päätöksenteosta. Vuoropuhelun merkitystä viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välillä on haluttu korostaa.

Vuodelle 2024 hyväksyttiin kuntaan budjetti ja kesällä 2024 tehtiin päätöksiä, jotka vaikuttivat merkittävästi vuoden 2024 sivistyslautakunnan alaiseen toimintaan. Syksyn aikan tehtyjä päätöksiä on lautakunnassa ja kouluilla pistetty toimeen. Rehtoreita/koulunjohtajia kuulemisissa korostuu se, että sivistyslautakunnan alaiset päätökset ovat jalkautuneet käytännön työhön niin kuin niistä on päätetty.

#### **Oppimateriaalit ja oppikirjat**

Kaikilla kouluilla on jouduttu tekemään merkittäviä säästötoimenpiteitä oppimateriaalihankinnoissa. Vähennykset ovat olleet merkittäviä (30 %), mikä on tarkoittanut sitä, että uusia oppikirjoja ei ole voitu hankkia riittävästi ja käytössä on yhä enemmän vanhentuneita materiaaleja. Oppimateriaalien käyttöä on pyritty

tehostamaan esimerkiksi kierrättämällä oppikirjoja aiempaa enemmän. Lisäksi työkirjoista on myös luovuttu isossa osassa opetusryhmiä kokonaan.

Rehtorit ja opettajat korostavat, että kirjoilla on edelleen erittäin tärkeä rooli opetuksessa, eikä niistä tulisi luopua liikaa, vaikka opetuksessa hyödynnetäänkin nykyisin paljon tietotekniikkaa. Oppikirjat tarjoavat rakenteen ja jatkuvuuden, joka tukee oppimista tehokkaasti.

### **Henkilöstöresurssit ja sijaistaminen**

Rehtorit/koulunjohtajat ovat vuoden 2024 osalta tiedostaneet pienenevät ikäryhmät ja kunnan säästötavoitteet. Henkilöstön osalta on tiedossa ryhmien pienenemisen seuraukset, joka on linkittynyt luonnolliseen resurssien pienentämiseen. Kaikissa kouluissa on käytössä yhdysluokka toiminta niissä tapauksissa, joissa ei saada tarpeeksi suurta ryhmää.

Sijaisten palkkaaminen on ollut haastavaa ja joissakin tapauksissa resursseja sijaisiin ei ole ollut lainkaan. Erityisesti koulunkäynninohjaajien sijaistaminen on ollut haastavaa, koska siihen ei ole varattu määrärahoja. Tämä on johtanut tilanteisiin, joissa ohjaajat ovat joutuneet toimimaan opettajina.

Koulunkäynninohjaajien määrää on vähennetty, mikä on lisännyt haasteita etenkin ryhmissä, joissa on enemmän tuen tarvetta. Yhdysluokkien lisääntyminen tuo opettajille enemmän työtä. Yhdysluokkien osalta koulunkäynnin ohjaaja resurssien vähentyminen tai puute on lisännyt erilaisia haasteita.

Rehtorit ja koulunjohtajat painottavat, että kouluissa työskentelee päteviä ja pysyviä opettajia. Tämä korostuu erityisesti yhdysluokissa, joissa henkilöstön osaamisella ja kokemuksella on suuri merkitys oppimisen ja koulun toiminnan kannalta.

### **Palveluverkon muutokset**

Joidenkin koulujen lakkauttamisuhka on ollut raskas kokemus sekä henkilökunnalle että oppilaille. Toisaalta tilanteella on ollut myös positiivisia vaikutuksia, sillä se on lisännyt kouluyhteisöjen yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhteishenkeä. Luohuan koululla valmistetaan lapsia siirtymään tulevaisuudessa Paavolan kouluun.

### **Tuntikehys ja opetuksen järjestelyt**

Opetuksen järjestämisessä on jouduttu tekemään säästötoimia monin eri tavoin. Jakotunteja on vähennetty eri oppiaineissa ja tuntikehysiä on muokattu tiukemmiksi. Tämä on vähentänyt joustavuutta ja vähentänyt jakotuntien kautta oppilaan yksilöllistä kohtaamista.

